

ΤΟΥ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ ΟΙ ΣΤΡΑΤΕΣ

τεύχ. 59-Αύγουστος '05

Από τεύχος σε τεύχος

... κραυγή αγωνίας και ελπίδας!

Τις μέρες μας όλοι βιώνουμε συνεχείς μεταβολές που έχουν άμεση επίπτωση στην καθημερινότητά μας. Οι απαιτήσεις των παιδιών και της ζωής μας αλλάζουν, οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων συνεχώς διαφοροποιούνται και υπάρχει έντονος προβληματισμός γι' αυτό όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε Ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Ο προβληματισμός αφορά τόσο την οικονομική μας κατάσταση όσο και τις κοινωνικές αλλά και τις περιβαλλοντικές συνθήκες που επιδρούν στην ποιότητα της ζωής μας. Οι συνήθειές μας μεταβάλλονται, ο πολιτισμός δέχεται πλείστες όσες επιδράσεις, ο τρόπος ζωής μας διαμορφώνεται όχι πια από μας αλλά από ξένα κέντρα αποφάσεων. Οι πάντες παραδέχονται ότι ο κόσμος μας αλλάζει και πως αλλάζει συνεχώς προς το χειρότερο.

Ως λαός, ήμασταν πάντα ιδιαίτερα αισιόδοξα άτομα. Ήμασταν λαός που καθορίζαμε τις εξελίξεις. Που επηρεάζαμε τόσους και τόσους που ήρθαν ως κατακτητές. Που επιβάλαμε το ελληνικό πνεύμα και κουλτούρα σ' όσους πέρασαν από τα ελληνικά χώματα.

Γιατί λοιπόν και σήμερα να μην αξιοποιήσουμε την ελληνική ψυχή, το ελληνικό πνεύμα. Και στην Κρήτη μα και στη λοιπή Ελλάδα τα ελληνικά χώματα αγοράζονται από ξένους που έρχονται εδώ να ζήσουν. Κάτι που δεν μπορούμε να το αλλάξουμε. Μπορούμε όμως να κερδίσουμε τους ανθρώπους αυτούς διαφυλάσσοντας την ελληνικότητα του τόπου μας, της Κρήτης, της Ελλάδας.

Ας σταματήσουμε να είμαστε άβουλοι και παθητικοί παρατηρητές των εξελίξεων. Ας γίνουμε, όλοι πιο παρεμβατικοί. Κι ας κάνουμε αρχή από το σπίτι μας. Να κάνουμε τα παιδιά μας να νιώθουν περισσότερο Κρητικόπουλα. Να είναι περήφανα για την καταγωγή τους. Δεν υπάρχουν περιθώρια εφησυχασμού. Αν δεν κάνουμε ΤΩΡΑ κάτι, σε λίγο θα 'ναι πολύ αργά. Η πολιτιστική μας ταυτότητα θα είναι πια παρελθόν. Κι ευθύνη έχουμε όλοι. Στηρίξτε την προσπάθεια που καταβάλει η Αδελφότητά μας. Δεν είναι απλά σχήμα λόγου αυτή μας η προτροπή. Είναι κραυγή αγωνίας και ελπίδας για το αύριο. Να κρατήσουμε τις ρίζες με τον τόπο καταγωγής μας. Να βρούμε τρόπο η ζωή μας να γίνει πιο ανθρώπινη. Γιατί, αν πολεμήσουμε για τη γλώσσα, τη ρίζα, την αρχοντιά της Κρήτης και την ανθρωπιά μας, τότε υπάρχει ελπίδα.

Η Γενική Συνέλευση και οι αρχαιρεσίες

Πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 29-5-2005 στη στέγη της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου η Γενική Συνέλευση των μελών και των φίλων της, σύμφωνα με το καταστατικό του συλλόγου. Από το πρωί της Κυριακής πολλά μέλη βρήκαν την ευκαιρία να βρεθούν στο οικείο περιβάλλον του Κρητικού σπιτιού και μαζί με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να πιούν τον καφέ τους, να ανταλλάξουν απόψεις μα και να μιλήσουν για την Κρήτη, σαν ιδέα και σαν προορισμός ψυχής, η οποία τους ενώνει.

Το Διοικητικό απολογισμό έκανε ο Πρόεδρος του απερχόμενου Δ.Σ. Γιάννης Νιωτάκης ο οποίος αναφέρθηκε στο έργο το οποίο δημιουργήθηκε τη διετία που πέρασε. Ιδιαίτερη μνεία έκανε στην προσπάθεια που η Αδελφότητα καταβάλλει, προκειμένου να προσφέρει

στον άνθρωπο και κυρίως στα παιδιά. Όπως τόνισε, ένα μεγάλο μέρος της συνολικής δράσης του συλλόγου είναι γνωστό ότι απευθύνεται στα παιδιά, τα οποία με τη συμμετοχή τους στα διάφορα τμήματα, διατηρούν τους δεσμούς οι οποίοι τα συνδέουν με τον τόπο καταγωγής μας την Κρήτη. Επισήμανε ακόμη ότι η Αδελφότητα Κρητών Ρόδου έχει αποκτήσει μια ξεχωριστή θέση στα πολιτιστικά πράγματα όχι μόνο της Ρόδου. Το έργο το οποίο επιτελείται έχει γίνει γνωστό και πέρα από τα όρια του νησιού της Ρόδου, με τις επιτυχημένες θεατρικές της εμφανίσεις, το έντυπο το οποίο εκδίδει "Του Ψηλορείτη οι στράτες", αλλά και τελευταία με τη ραδιοφωνική εκπομπή "Κρητικά καληνωρίσματα", η οποία έχει τη δυνατότητα να ακουστεί από όλο τον κόσμο μέσω του Internet.

Στη συνέχεια τον οικονομικό απολογισμό έκανε ο Ταμίας της Αδελφότητας Μανώλης Βυρ. Καρυδάκης και διαβάστηκε η έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής, ενώ η διαδικασία ολοκληρώθηκε με την έγκριση του Διοικητικού και Οικονομικού απολογισμού.

Αρκετά μέλη έκαναν καίριες και ουσιαστικές παρατηρήσεις, ενώ οι τοποθετήσεις τους αφορούσαν τόσο το έργο το οποίο δημιουργήθηκε όσο και τη μελλοντική πορεία της Αδελφότητας.

Ακολούθησε η διαδικασία των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη των μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Η ψηφοφορία συνεχίστηκε μέχρι αργά το απόγευμα κι έτσι είχαν τη δυνατότητα να ψηφίσουν και όσα μέλη ήρθαν μετά τη Γ.Σ. Το κλίμα το οποίο επικράτησε καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας ήταν έντονα ενωτικό. Η συναισθηματική φόρτιση ξεχειλίζει μερικές φορές από τις συζητήσεις οι οποίες είχαν ως αντικείμενο πώς μπορεί να δημιουργηθούν περισσότερες ευκαιρίες να σμιγούν τα μέλη της Αδελφότητας και πώς θα καταφέρουν να βρουν το χρόνο που χρειάζεται γι' αυτό μέσα στη διαρκή πίεση την οποία δημιουργούν οι καθημερινά αυξανόμενες ανάγκες της σύγχρονης εποχής.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το νέο Δ.Σ. το οποίο προήλθε από τις αρχαιρεσίες της 29-5-2005 συγκροτήθηκε σε σώμα ως ακολούθως:

Πρόεδρος: **Γιάννης Νιωτάκης.** Είναι Συνταξιούχος ΟΤΕ και κατάγεται από τη Νεάπολη Λασιθίου.

Αντιπρόεδρος: Μανώλης Βυρ. Καρυδάκης. Είναι Ασφαλιστικός Πράκτορας και κατάγεται από την Παναγιά Πεδιάδος Ηρακλείου.

Γεν. Γραμματέας: Μανώλης Τσιρακάκης. Είναι Εκπαιδευτικός και κατάγεται από τις Λιθίνες Σητείας.

Ειδ. Γραμματέας: Χρυσούλα Παπαδάκη. Είναι Καθηγήτρια Μουσικής και κατάγεται από το Χάρακα Ηρακλείου.

Ταμίας: Νικηφόρος Στρατήγης. Εργάζεται στην Υ.Π.Α. με καταγωγή από τον Καμαριώτη Ηρακλείου.

Έφοροι Πνευματικών - Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων:

Αντ. Ευαγ. Ξεπαπαδάκης. Είναι Έμπορος με καταγωγή από την Αργυρούπολη Ρεθύμνου.

Βαγγ. Κορακάκης. Εργάζεται στον Ο.Τ.Ε. και κατάγεται από την Αρχοντική Ρεθύμνου.

Γιάννης Παπαδομαρκάκης. Είναι Καθηγητής και κατάγεται από την Άνω Βιάννο Ηρακλείου.

Έφοροι Λέσχης:

Νίκος Κουρουπάκης. Είναι Δημοτικός Υπάλληλος με καταγωγή από τα Μοθιανά Χανίων.

Ελένη Γονάκη - Αρφαρά. Είναι Ιδιωτική Υπάλληλος και κατάγεται από τα Χανιά.

Άρτεμις Κυριακάκη. Είναι Πολιτικός Μηχανικός και κατάγεται από τον Ασώματο Αγίου Βασιλείου Ρεθύμνου.

Εξελεγκτική Επιτροπή:

Γιώργος Αικατερινίδης. Είναι Τραπεζικός με καταγωγή από τις Λιθίνες Λασιθίου.
Κυριακή Λασηθιωτάκη. Είναι Νομικός - Συντ. Ο.Τ.Ε. με καταγωγή από το Ηράκλειο.
Κων/νος Αλεξ. Παπαδάκης. Είναι Αστυνομικός και κατάγεται από τη Λιγόρτυνο Ηρακλείου.

Το έργο το οποίο ανέδειξε την Αδελφότητα Κρητών Ρόδου ως έναν από τους σημαντικότερους πολιτιστικούς φορείς της Ρόδου, αναμένεται να συνεχιστεί με τον ίδιο επιτυχημένο ρυθμό και από το καινούργιο Δ.Σ. Άλλωστε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από το βασικό πυρήνα των μελών του προηγούμενου Δ.Σ., ανανεωμένο με νέα μέλη τα οποία αναμένεται να δώσουν κι αυτά τη δική τους πνοή στην Αδελφότητα.

Η επέτειος της Μάχης της Κρήτης στη Ρόδο

Όπως από χρόνια έχει καθιερωθεί, ο εορτασμός της επετείου της Μάχης της Κρήτης γίνεται στα χωριά της Ρόδου και μάλιστα στα πιο απομακρυσμένα από την πόλη. Δίνεται έτσι η ευκαιρία να συμμετέχουν στην εκδήλωση, πέρα από τα μέλη και τους φίλους της Αδελφότητας από τη Ρόδο και οι κάτοικοι των γύρω από το χωριό περιοχών.

Φέτος η 64η επέτειος γιορτάστηκε στην Απολακκιά, το ωραίο κεφαλοχώρι του Δήμου Νότιας Ρόδου την Κυριακή 15-5-2005.

Η επιμνημόσυνη δέηση για τους ήρωες της Κρητικής γενιάς του '41 έγινε στον Ιερό Ναό της Απολακκιάς χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ρόδου κ. Κύριλλου. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε η Χρυσούλα Παπαδάκη, μέλος του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

Ο εορτασμός της επετείου, έγινε στην πλατεία του χωριού με την παρουσία των μελών και των φίλων της Αδελφότητας που είχαν πάει με τα πούλμαν ή με τα αυτοκίνητά τους και των κατοίκων της Απολακκιάς. Τους συμμετέχοντες υποδέχθηκε ο Δήμαρχος Νότιας Ρόδου Μανόλης Σαββής. Με πολύ θερμά λόγια αναφέρθηκε στην προσφορά των Κρητικών της Ρόδου στην αναγέννηση της φύσης της νότιας Ρόδου με τις δενδροφυτεύσεις που έκαναν στις καμένες περιοχές της Απολακκιάς το 1992 και το 1993, αλλά και στην κοινωνική ζωή του νησιού. Πρόσφερε μάλιστα το έμβλημα του Δήμου της Νότιας Ρόδου, το οποίο κοσμεί τη στέγη της Αδελφότητας.

Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Γιάννης Νιωτάκης ευχαρίστησε το Δήμαρχο για τα καλά του λόγια, την ευγένεια και προσήνεια που τον διακρίνουν και τα οποία τον κάνουν ιδιαίτερα αγαπητό στον περίγυρό του. Τον διαβεβαίωσε ότι έχει καταγραφεί στις συνειδήσεις όλων ως ένας από τους ξεχωριστούς φίλους της Αδελφότητας.

Ο Γ. Νιωτάκης ευχαρίστησε ακόμη για τη ζεστή φιλοξενία την Πρόεδρο του Πολιτιστικού Συλλόγου Απολακκιάς Μαρία Σουλούνη και όλα τα μέλη του Δ. Σ. για τη θερμή υποδοχή και τα ωραία εδέσματα που ετοίμασαν μαζί με τις νοικοκυρές του χωριού τα οποία και προσέφεραν σε όλους. Σε ανάμνηση της εκδήλωσης αυτής, η κ. Σουλούνη δώρισε για τη βιβλιοθήκη της Αδελφότητας μια σειρά από σπάνια βιβλία με την ιστορία της Απολακκιάς.

Ο εορτασμός ξεκίνησε με το λυράρη Γιώργο Παραγυιό και το συγκρότημά του, ενώ αμέσως μετά η ομάδα ριζιτικού τραγουδιού της Αδελφότητας έψαλε τον ύμνο της Κρήτης. Στη συνέχεια, τα παιδιά του χορευτικού τμήματος χόρεψαν κρητικούς χορούς χειροκροτούμενα από όλους.

Το πρόγραμμα συνεχίστηκε με τα μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Απολακκιάς τα οποία παρουσίασαν χορούς από τη Ρόδο σε μια ατμόσφαιρα συναδέλφωσης.

Εξαιρετικά συγκινητική ήταν η συμμετοχή βιολάτορα του χωριού αλλά και γυναικών και ανδρών που τραγουδίσαν αυτοσχέδιες μαντινάδες αφιερωμένες στα μέλη της Αδελφότητας Κρητών.

Αξίζει να μεταφέρουμε μερικές απ' αυτές:

Εις το χωριό μας ήρθανε της Κρήτης τα καμάρια που πολεμάνε τον εχθρό και είναι παλικάρια.

Χλιοκαλωσορίσετε στο αγαπητό χωριό μας όπου μας επιμήσετε το 'χουμε έπαινό μας. Τα δέντρα που φυτέψατε έχουνε μεγαλώσει και πρασινάδα κι ομορφιά στο φράγμα έχουν δώσει.

Χίλια καλωσορίσατε και σας ευχαριστούμεν και για τη δενδροφύτευση θα σας ευγνωμονούμεν.

Ο Σύλλογος ο Κρητικός να ζει να μην πεθάνει και σε ετούτη τη ζωή έργα καλά να κάνει. Όπου περνάτε δείχνετε τα Κρητικά τα κάλλη και στο χωριό μας που 'ρθατε είναι χαρά μεγάλη.

Στην εκδήλωση συμμετείχε και ο Πρόεδρος και δημιουργός του Πολεμικού Μουσείου "Η Μάχη της Κρήτης" Μιχάλης Αργυράκης, ο οποίος έδωσε το δικό του χρώμα στην εκδήλωση και πρόσφερε από τα εκθέματα του μουσείου του ένα αλεξίπτωτο και ένα Αγγλικό κράνος. Μετέφερε ακόμη και δώρισε στην Κρητική Αδελφότητα χώμα και μια φασκομηλιά από τον Ψηλορείτη.

Το **Φράγμα της Απολακκιάς...**

Ιδιαίτερες στιγμές συγκίνησης έζησαν στη συνέχεια όλοι οι συμμετέχοντες, όταν πήγαν στο Φράγμα και θαύμασαν τα δέντρα κατά μήκος του δρόμου και στη γύρω περιοχή του. Είναι τα πάνω από 1500 δέντρα, τα οποία είχαν φυτέψει στις 16 Φεβρουαρίου 1992 και τα οποία σήμερα είναι πολύ μεγάλα.

Με πρωτοβουλία του Δημάρχου Νότιας Ρόδου Μανόλη Σαββή και για να επιβραβευθεί η ενέργεια τους, τοποθετήθηκε στην περιοχή του Φράγματος επιγραφή, η οποία αναφέρει ότι "Τα δέντρα της περιοχής φύτεψαν τα μέλη της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου".

Πραγματικά, ήταν έκδηλη η συγκίνηση όλων κατά την τοποθέτηση της επιγραφής από το Δήμαρχο, τα μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Απολακκιάς και τα μέλη της Αδελφότητας Κρητών.

Στην πλατεία άλλωστε του χωριού είχε τοποθετηθεί μικρή έκθεση φωτογραφιών στις οποίες είχε καταγραφεί το χρονικό της δενδροφύτευσης, πώς είναι τα δέντρα μετά από δεκατρία χρόνια, καθώς και το γλέντι που είχε ακολουθήσει στις 16-2-1992. Η έκθεση έκλεινε με τη μαντινάδα, την οποία είχε επιλέξει ο Μανώλης Καρυδάκης και η οποία περικλείει όλη την ουσία της ζωής.

*Ζωή δεν είναι να ξυπνάς, να τρως, να θέτεις πάλι
ζωή 'ναι να 'σαι ξυπνητός οντέ κοιμούνται οι άλλοι.*

Κρητικό γλέντι

Το κέφι και η διάθεση για διασκέδαση που είχαν όλοι οι συμμετέχοντες βρήκαν διέξοδο στην ταβέρνα του Μανώλη Περούλη όπου στη συνέχεια πήγαν. Σ' αυτό συνέβαλαν η μουσική και το τραγούδι του λυράρη Γιώργη Παραγυιού και του λαουτιέρη Σήφη Κατσαμά, οι οποίοι δημιούργησαν ένα θαυμάσιο δίδυμο που ενθουσίασε τους λάτρεις της Κρητικής μουσικής. Να σημειώσουμε ότι ο Σήφης είχε έλθει από την Κρήτη ειδικά για την εκδήλωση αυτή. Στην ορχήστρα συμμετείχαν ακόμη ο Νίκος Μιχαλάκης

στο λαούτο και ο Οσμάν στα κρουστά.

Ουσιαστική συμμετοχή στη διευθέτηση και στην ταβέρνα είχαν τα κορίτσια του Πολιτιστικού Συλλόγου Απολακκιάς, τα οποία με το χαμόγελό τους συνέβαλαν στη διαμόρφωση όμορφου και φιλικού κλίματος που έμεινε στις καρδιές όλων.

Δεν είναι υπερβολή να γραφεί ότι, οι γλεντοκόποι, από τη γεμάτη πίστα, μπήκαν στα αυτοκίνητα για να επιστρέψουν αργά το απόγευμα.

Ως ανάμνηση σήμερα αυτό που έχει απομείνει από την εκδήλωση αυτή, είναι η πολύ θερμή υποδοχή όλων των κατοίκων της Απολακκιάς οι οποίοι, μαζί με το Δήμαρχο Νότιας Ρόδου Μανόλη Σαββή που συμμετείχε και σ' όλη τη διάρκεια της διασκέδασης, ανανέωσαν τις σχέσεις φιλίας και αγάπης που υπάρχουν με τα μέλη της Αδελφότητας Κρητών, σχέσεις που τις μέρες μας έχουν ιδιαίτερη αξία.

Εντυπωσίασαν τα παιδιά των τμημάτων χορού και μουσικής

Το σχόλιο ανήκει σε φίλους της Αδελφότητας Κρητών οι οποίοι βρέθηκαν στη Ρόδο και παρακολούθησαν τη γιορτή των παιδιών που έγινε την Κυριακή το πρωί 12-6-2005 στο Ροδίσι. Ήταν η ετήσια γιορτή με την οποία έκλεισε το σχολικό έτος 2004-05.

Στη εκδήλωση αυτή έγινε η παρουσίαση πρώτα των παιδιών που διδάσκονται λύρα και λαούτο στα τμήματα της Αδελφότητας. Τα πιο μικρά παιδιά έπαιξαν κομμάτια που είχε επιλέξει ο δάσκαλός τους Γιώργος Παραγυιός και από τα οποία διαφάνηκε πως σε ένα μόνο χρόνο έχουν αποκτήσει ουσιαστικές γνώσεις που αφορούν το παίξιμο της λύρας.

Πιο "απαιτητικά" κομμάτια παρουσίασαν τα παιδιά που φοιτούν από χρόνια στα τμήματα και τα οποία έχουν αποκτήσει πολύ μεγάλη ευχέρεια και δεξιότητα στη λύρα και στο λαούτο. Δεξιότητα τέτοια, ώστε να διακρίνονται για τις γνώσεις τους, όπως ο Σωτήρης και Αποστόλης Ξεπαπαδάκης οι οποίοι απέσπασαν στους φετινούς μαθητικούς αγώνες του Υπουργείου Παιδείας πρώτο και δεύτερο βραβείο, αντίστοιχα, στη λύρα και στο λαούτο.

Ακολούθησε η παρουσίαση των τμημάτων χορού με τα παιδιά του εφηβικού τμήματος ν' ανοίγουν την εκδήλωση με Κρητικούς χορούς. Στη συνέχεια με την επίβλεψη της δασκάλας τους Μαρίας Κουφού όλα τα τμήματα χόρεψαν και χορούς απ' όλη την Ελλάδα πράγμα το οποίο φανερώνει το γενικότερο επίπεδο των τμημάτων χορού.

Την εκδήλωση έκλεισε το εφηβικό τμήμα το οποίο χόρεψε χορούς από τη Μικρά Ασία.

Την παρουσίαση των τμημάτων έκανε ο Βαγγέλης Κορακάκης.

Σ' όλα τα παιδιά δόθηκαν αναμνηστικά διπλώματα. Ο Πρόεδρος ευχαρίστησε ξεχωριστά τους συνεργάτες της Αδελφότητας, προσφέροντας τους από μια ανθοδέσμη, το Γιώργο Παραγυιό, τη Μαρία Κουφού και τη Χρυσούλα Παπαδάκη η οποία διδάσκει τη θεωρία μουσικής. Όλοι τους, ακάματοι, δημιουργούν το αξιόλογο αυτό έργο που αφορά την παράδοσή μας και το οποίο έχει ξεχωριστή αξία μια και απευθύνεται στις ψυχές των παιδιών μας.

Γυναίκες από πέτρα

Την Παρασκευή 17-5-2005 έγινε στο ξενοδοχείο PALLADIUM η παρουσίαση του βιβλίου της Αναστασίας Κορινθίου-Χατζηρήγα "Γυναίκες από πέτρα". Την εκδήλωση οργάνωσε η Ένωση Γυναικών Επιχειρηματιών ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ του Δήμου Καλλιθέας, δεδομένου ότι η Αναστασία Κορινθίου διαμένει στις Καλυθιές.

Η συγγραφέας, εγγονή της Αθηνάς Νικολιδάκη έχει καταγράψει τη ζωή της γιαγιάς της Αθηνάς στον Κάστελλο Αποκορώνου Χανίων. Το πεζογράφημα αναφέρεται σε πραγματικά πρόσωπα και ιστορικά γεγονότα. Η Αναστασία Κορινθίου με αριστοτεχνικό τρόπο και συναρπαστική γραφή μεταφέρει τον αναγνώστη στα δύσκολα προπολεμικά χρόνια, στην Κρήτη, καταγράφοντας στη συνέχεια τα ιστορικά περιστατικά της κατοχής και μετέπειτα, τα οποία σημάδεψαν τη ζωή και την πορεία των ηρώων μέσα στο χρόνο.

Οι "Γυναίκες από πέτρα" είναι ένας ύμνος στη γυναίκα. Οι σελίδες του βιβλίου ξεχειλίζουν από ανθρωπιά, τρυφερότητα και λυρισμό. Η Αναστασία Κορινθίου αποδεικνύεται ότι είναι λογοτέχνιδα που χειρίζεται άριστα το λόγο, ενώ επιπρόσθετα έχει

το ξεχωριστό χάρισμα να μπορεί να δημιουργεί πολύ δυνατές εικόνες που ενεργοποιούν το συναίσθημα και συναρπάζουν τον αναγνώστη.

Το μυθιστόρημά της όμως είναι και ένας ύμνος στην Κρήτη και τους ανθρώπους της

Για το βιβλίο μίλησαν ο βουλευτής Γιάννης Παρασκευάς και ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Γιάννης Νιωτάκης, ο οποίος κλείνοντας την παρουσίασή του, αναφερόμενος στη συγγραφέα, επισήμανε ότι έχει καταφέρει με θαυμαστή επιδεξιότητα και ξεχωριστή ευαισθησία να αγγίξει ιδιαίτερα λεπτές πτυχές της ψυχοσύνθεσης ενός ολόκληρου λαού, του Κρητικού λαού.

Στην εκδήλωση είχε πάρει μέρος και ο λυράρης Γιώργος Παραγυιός ο οποίος χρωμάτισε με τη μουσική του την όλη παρουσίαση καθώς και ο επιμελητής εκδόσεων του εκδοτικού οίκου "Εμπειρία Εκδοτική".

Ξάστερα & Λεύτερα

ΟΙ ΚΡΗΤΙΚΟΙ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ δείχνουν τους δρόμους του 2005

Στο τελευταίο φύλλο τους τα ΚΡΗΤΙΚΑ ΝΕΑ και ο φίλος δημοσιογράφος Κώστας Κλειδής από τη στήλη του στην εφημερίδα "Ξάστερα και Λεύτερα", κάνουν ένα ιδιαίτερα τιμητικό αφιέρωμα στους Κρητικούς της Ρόδου. Το μεταφέρουμε αυτούσιο με τις θερμότερες ευχαριστίες της Αδελφότητάς μας.

Η μεγαλύτερη ικανοποίηση για τα "Κρητικά Νέα" είναι ότι μπορούν να δημοσιοποιήσουν επιτυχίες και αξιέπαινες ενέργειες των Κρητικών Σωματείων εκτός Κρήτης ή Αττικής. Γιατί στην υπόλοιπη Ελλάδα σε πάμπολες πόλεις και νησιά κτυπά η καρδιά μιας άλλης Κρήτης. Της Κρήτης της διασποράς που μας κάνει το ίδιο περήφανους και που αξίζει κάθε προσοχή μας και ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Για την Αδελφότητα Κρητών Ρόδου "Ο Ψηλορείτης" έχουμε γράψει αρκετές φορές και η περίπτωση του Σωματείου του νησιού που διατηρεί πατροπαράδοτες ρίζες με την Κρήτη, είναι ίσως η πλέον χαρακτηριστική. Εκδίδουν περιοδική έκδοση, διοργανώνουν εκδηλώσεις στις επετείους της Κρήτης, έχουν ένα Σωματείο υπόδειγμα στην τοπική τους κοινωνία με ενότητα, ομόνοια, συσπείρωση, αγάπη χωρίς ποτέ να τους χωρίσουν τα γνωστά διασπαστικά που μαστίζουν πολλά Σωματεία. Έχουν φέρει κοντά τους νέους δεύτερης και τρίτης γενιάς, ολόκληρες οικογένειες Κρητών και μαζί τους φίλους Ροδίτες που συμμετέχουν στις εκδηλώσεις τους. Δεν πήραν επιχορηγήσεις, τα αντιμετωπίζουν όλα εξ' ιδίων. Έχουν συγκροτήσει θεατρική ομάδα και έχουν ανεβάσει στη Ρόδο, την Αττική και την Κρήτη θεατρικά έργα για την Κρήτη από τα βιβλία του επίσης μέλους τους Μανόλη Μαστορογιαννάκη.

Σε λίγες μέρες θα γιορτάσουν την επέτειο της μάχης όπου κάθε χρόνο επιλέγουν ένα χωριό της Ρόδου ώστε να πηγαίνουν παντού στο νησί τους. Έχουν κατακτήσει αναγνώριση, παραδοχή, σεβασμό και μεταλαμπαδεύουν τις Κρητικές αξίες, το ήθος και ύφος μακριά από τον τόπο καταγωγής.

ΕΥΓΕ. Οι Κρητικοί της Ρόδου δείχνουν τους δρόμους του 2005 σε όλους του απόδημους και χωρίς βοήθεια έχουν επιτύχει πολλά που για τους περισσότερους είναι απλησίαστα. Και συνεχίζουν... ΕΥΓΕ τους.

Βιβλία που πήραμε

Ο ένθεος και κατατρεγμένος Καζαντζάκης
Κλεοπάτρα Πρίφτη - Εκδόσεις Ιωλκός 2005

Η Κλεοπάτρα Πρίφτη, Πρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος της Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη έχει αφιερώσει τη ζωή της στο μεγάλο Κρητικό συγγραφέα. Με το τελευταίο της βιβλίο "Ο ένθεος και κατατρεγμένος Καζαντζάκης" έρχεται σχεδόν πενήντα χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη να συμβάλει στην αποκατάσταση της μεγάλης πλάνης. "Για μένα ο Νίκος Καζαντζάκης ήταν, όπως αναφέρει στον πρόλογο του βιβλίου

της, από τα πολύ μικρά μου χρόνια, "Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ" μου. Κρητικός. Αληθινός Κρητικός. Τον αγάπησα... ΧΡΕΟΣ να υπερασπιστώ την Αλήθεια για τον αγαπημένο...

Το βιβλίο της "Ο ένθεος και κατατρεγμένος Καζαντζάκης", αφιερώνει στη μνήμη του Νίκου Καζαντζάκη και του π. Γεωργίου Πυρουνάκη.

Να σημειώσουμε ότι η Κλεοπάτρα Πρίφτη, η οποία εμφανίστηκε στα γράμματα το 1959, έχει εκδώσει πάνω από 33 βιβλία, τα περισσότερα με θέμα την Κρήτη και το Ν. Καζαντζάκη, ενώ υπό έκδοση είναι 7 βιβλία της. Πολλές εργασίες της έχουν μεταφραστεί και κυκλοφορήσει στο εξωτερικό, ενώ άλλες έχουν περιληφθεί σε ανθολογίες και εγκυκλοπαίδειες στην Ελλάδα, Καναδά, ΗΠΑ και Ουγγαρία. Έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία και διακρίσεις με τελευταία (30-1-2005) τη διάκρισή της από το Σύνδεσμο Κρητών Επιστημόνων για την πολύτιμη επιστημονική και κοινωνική προσφορά της στο κοινωνικό σύνολο.

Ανδριάντες και προτομές του Ελευθ. Βενιζέλου στον Ελλαδικό χώρο

Αντώνιος Βαρουχάκης - Έκδοση Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Βενιζέλος"
Χανιά 2004

Το έργο του Αντώνη Βαρουχάκη "Ανδριάντες και προτομές του Ελευθερίου Βενιζέλου στον ελλαδικό χώρο", το οποίο εκδόθηκε με αφορμή τη συμπλήρωση 140 χρόνων από τη γέννηση του Ελευθέριου Βενιζέλου, αποτελεί, όπως σημειώνει στον πρόλογο του ο Γενικός Διευθυντής του Ίδρυματος Νικ. Παπαδάκης, μια πρωτότυπη καταγραφή των δημόσιων γλυπτών που είναι αφιερωμένα στο μεγάλο Έλληνα πολιτικό. Έπειτα από πολύχρονη και επίπονη έρευνα, λόγω του ευρέως φάσματος του ίδιου του αντικειμένου, ο ερευνητής κατόρθωσε να συγκεντρώσει το σύνολο σχεδόν των ανδριάντων και προτομών εξωτερικού χώρου, των αφιερωμένων στον πλέον φωτογραφημένο από τους ανθρώπους της τέχνης πολιτικό... Στην έκδοση αυτή περιλαμβάνονται στοιχεία και για τον ανδριάντα του Ελευθέριου Βενιζέλου ο οποίος υπάρχει στη Ρόδο.

Με τη λαλιά τση Κρήτης

Η αξιόλογη έκδοση "Με τη λαλιά τση Κρήτης" του Κωστή Λαγουδιανάκη έρχεται να προσεγγίσει με γνώση και πρωτοτυπία την Κρητική ντοπιολαλιά. Όπως σημειώνει ο αξέχαστος λογοτέχνης μας Κωστής Φραγκούλης στον πρόλογο του βιβλίου, "...το γλωσσικό απάνθισμα πεζό και ποιητικό του Κωστή Λαγουδιανάκη έρχεται σε μια ιστορική στιγμή και ώρα για την τοπική μας ντοπιολαλιά, που περνά και ασθμαίνει σε απανδόχευτο δρόμο. "Γλώσσα του Κορνάρου" θα την έλεγα, που πνίγεται από αυθαίρετους νεολογισμούς τόσο στη δομή της Κρητικής μαντινάδας όσο και στο θέμα της... Η προσπάθεια που καταβάλλει ο ποιητής κι εκπαιδευτικός Κωστής Λαγουδιανάκης να δώσει το ποιητικό του παρών σα δυναμάρι για στήριγμα της γλώσσας μας ν' απεμπλακεί από το κύμα της "αγλωσσίας" και να ξαναβρεί την παλιά της αίγλη".

Η ουσία του πνευματικού δημιουργήματος περικλείεται στη μαντινάδα, με την οποία ο συγγραφέας κλείνει το βιβλίο του.

*Ό,τι αγαπώ το χαίρομαι δίχως ζυγούς και γράδα
αυτό για μένα είναι ζωή και γι' άλλους κουζουλάδα.*

Χρώμα Θαλασσινό

*Άννα Τακάκη - Μαρκάκη
Έκδοση Γ. Δαρδανός 2004*

Η ποιητική συλλογή της Άννας Τακάκη-Μαρκάκη έρχεται να μας ταξιδέψει σε θάλασσες, μα κυρίως να μας οδηγήσει στις ψυχές των ανθρώπων που ζουν και ταξιδεύουν στις μεγάλες θάλασσες της ζωής.

Όπως η ίδια σημειώνει στον πρόλογο του πνευματικού της δημιουργήματος, "σαν σύζυγος ναυτικού, επί σειρά ετών, εντός και εκτός της πατρίδας μου σε απέραντους ωκεανούς και σε μικρά πελάγη, σύναζα πάμπολλα ερεθίσματα, ανάμικτα συναισθήματα και ανεπανάληπτες εικόνες με συναισθηματικό υπόβαθρο τον υπέροχο τόπο της Κρητικής γης, όπου ζω".

Αυτά τα συναισθήματα λοιπόν η Άννα Τακάκη μορφώνει σε ποιητικό λόγο με ευαισθησία και λυρισμό και μας τα δίνει με τη συλλογή της αυτή. Είναι αξιόλογο το ταξίδεμα του νου στις έγνοιες, τα όνειρα και τις προσδοκίες των ανθρώπων της θάλασσας. Οι ωραίες εικόνες που η ποιήτρια σχηματοποιεί με το λόγο της, σφραγίζονται από τις καταβολές της Κρητικής καταγωγής της (Σητεία), με την Κρητική ντοπιολαλιά να συμμετέχει επιλεκτικά στη διαμόρφωση του ποιητικού της σύμπαντος.

Το πρώτο της ποίημα αναφέρεται στην πόλη της.

*Κορνάρισσα, λεβέντισσα κρητικογεννημένη,
γαϊτανολιμανιώτισσα, νησώτισσα, ξομπλιάστρα,
δώσ' μου στημόνι λιόχρυσο, νήμα σμαραγδωμένο
κι από τσι βιόλες δώσε μου ανέγγιχτο το βάμμα.
Να φάνω φάδι αλλιώτικο του τόπου μου προυκάδι,
να το βαστώ όπου βρεθώ κι όπου μεροβραδιάσω,
μόστρα να παίρνουν οι λαοί κι οι ξακουσμένες πόλεις.
Δώσ' μου κι από την περιλαμπρη κάτασπρη φορεσιά σου
το μαντηλάκι που 'πλεξαν τση Αρετής τα χέρια.
Να το κουνιώ να παίρνουνε τη λάμψη σου τ' αστέρια
Κι εγώ ακριβή νησώτισσα θα σε κερνώ με ρίμες!*

Απού να ' χεις την οργή του κάτη

Γράφει ο Χαράλαμπος Βουτυράκης

Στα μάτια του μικρού παιδιού όλα είναι ένα θαύμα. Θαύμα ο τόπος που γεννήθηκε, θαύμα ο κόσμος που ζει, θαύμα ο χρόνος που τρέχει σαν το γάργαρο νερό. Μεγάλος στην ηλικία σήμερα πιστεύει πως τα θαύματα είναι μόνο για "παιδικά" μάτια κι ανεστοράται:

Ο κόσμος του τότε ήταν αλλιώτικος. Πολλά από τα σημερινά πράγματα και ευκολίες έλειπαν, αλλά οι άνθρωποι ήταν ήρεμοι, χωρίς άγχος, με άλλη αίσθηση του χρόνου, με πλούσια συναισθήματα και κυρίως πολλή μα πολλή ανθρωπιά.

Όλες οι ώρες της ημέρας και της νύκτας περνούσαν γεμάτες χρώματα, ήχους, αισθήματα που έγιναν μνήμες και κρατούν ολόκληρη ζωή.

Ανεστοράται λοιπόν την ώρα που ποβασιλεύει ο ήλιος στο χωριό του και οι πρώτες σκιές αρχίζουν να κινούνται. Πως τα αισθήματα είναι μπερδεμένα ανάμεσα στο χόρτασμα από το ολημερίς παιχνίδι, τη λύπη για τη μέρα που φεύγει, το φόβο για τη νύχτα που έρχεται μαζί με τσ' αφανταξές, τη σιγουριά του σπιτιού που θα τρυπώσει σε λίγο και την προσμονή της συνάντησης με τους φίλους του την επόμενη μέρα.

Αυτή η ώρα είναι ακριβώς η ώρα που η γιαγιά του, το Μαρούλι, αρχίζει να φωνάζει: Μανωλιό, μωρέ Μανωλιό, ανεμαζώξου μπλιο.

Η απάντηση κάθε μέρα είναι η ίδια και πάντα ψεύτικη, δά δα 'ρθω... να 'ρθω θέλει σου λέω, μη φωνιάζεις.

Να 'ρθεις ντελόγο, επιμένει η γιαγιά και στο τέλος μανισμένη τον αποπαίρνει, κάθε μέρα, με τις ίδιες άκακες κατάρες.

'Ελα άδικο να μη σε βρει...έλα απού να 'χεις την οργή του κάτη.

Τελικά ο φόβος της νύκτας που έρχεται, πετυχαίνει ό,τι δε μπορεί η γιαγιά του κι αυτός τρέχει και χτυπά με τις γροθιές του τη μεγάλη, βαριά ξύλινη κλειστή πόρτα της αυλής. Από μέσα ακούγεται το σύρσιμο του μεγάλου ξύλινου μάνταλου. Ανοίγει το πανωπόρτι, φαίνεται το πρόσωπο της γιαγιάς μέσα στο μαύρο μαντήλι και του λέει μισογελώντας.

Εκόπιασες ε; Ανέ σου ανοίξω εγώ να μου φτύξεις. Εδά δα σε ποσουνάξει ο παππούς σου.

Η νύχτα έχει αρχίσει ν' απλώνει τα σκοτάδια της, ο μικρός ξανοίγει πίσω του τρομαγμένος και βάνει τα κλάματα.

Η γιαγιά ανοίγει και το κατωπόρτι. Το κοπέλι γλακά στη μεγάλη αυλή αφήνοντας πίσω του τις σκάλες του οντά αριστερά και την πόρτα του στάβλου δεξιά.

Μέσα στο στάβλο οι όρνιαδες έχουνε κοιτάξει, τα κουνελάκια, ο χοίρος, η αίγα και ο γαιδουράκος ησυχάζουν.

Ανεβαίνει ένα σκαλοπάτι, μπαίνει στο σπίτι, ξεπερνά αριστερά το πατητήρι που όλο το χρόνο είναι και κρεβάτι και δεξιά την ξύλινη σκάλα που οδηγεί στην αποθήκη με τις κολαίνες από καρύδια και μουσταλευριά, τα κιοφτέρια, τα ρόγδια, τις σταφίδες, τα αφράτα αμύγδαλα και τόσα άλλα. Μετά κατεβαίνει ένα σκαλοπάτι και μπαίνει στο μεγάλο δωμάτιο που είναι σαλόνι, τραπεζαρία, κουζίνα, καθιστικό και δωμάτιο που πλέκει και κλώθει η γιαγιά, μ' ένα μονό κρεβάτι που ξεκουράζεται ο παππούς την ημέρα άμα βρει καιρό.

Από το ένα και μοναδικό παραθύρι, μικρό και σιδερόφρακτο, στο τελευταίο φως της ημέρας, φαίνεται έξω η τζιτζιφιά. Μέσα, κάτω από το παραθύρι, στέκει ο λυχνοστάτης. Απάνω στο λυχνοστάτη κρέμεται ο εφταφύτιλος λύχνος γεμάτος λάδι. Αναμμένος όπως είναι, οι φλογίτσες τρεμοπαίζουν στην προσπάθεια τους να νικήσουν το σκοτάδι. Δημιουργείται μια μυστηριακή ατμόσφαιρα με σκιές που μακραίνουν και κονταίνουν και φτάνουν από το καλοπαρασυρμένο χωμάτινο πάτωμα μέχρι το δώμα με τα μεσοδόκια και την καλαμωτή.

Αριστερά στη γωνία, πριν το παραθύρι είναι η παραστιά. 'Ετοιμη με το προσάννα από αχινοπόδι, με μικρά ξερά ξυλαράκια από πάνω και τέλος χοντρά κουτσούρια. Αυτά θα σιγοκαίνε όλο το βράδυ για μαγείρεμα και ζεστασιά το χειμώνα.

Κάτω από τ' αχινοπόδι η γιαγιά έχει βάλει λίγο απύρι και αναθέτει στο Μανωλιό την ιεροτελεστία του ανάματος της φωτιάς, αφού προηγουμένως του ανάβει με τον πυρόβολο το απύρι.

Το Μανωλιό αρχίζει και φυσά με το φουσερό από καλάμι που του 'σαξε ο παππούς του μέχρι να πάρουν φωτιά τα ξύλα. Ο ίδιος γίνεται κατακόκκινος από την προσπάθεια και την κάψα της φωτιάς, τα μάτια του τρέχουν ποταμός τα δάκρυα, από τον καπνό.

Η γιαγιά ετοιμάζει το βραδινό φαγητό. Βάνει απάνω στο σοφρά ό,τι έχει στο σπίτι, γιατί περιμένει και παρέα. Ελιές, τυρί, αυγά, σκυφιστά μακαρούνια, μια τηγανιά μπουμπουριστούς χοντροχοχλιούς, κριθινοκουλούρα ή σταρένιο ντάκο και σαλατικά της εποχής. Βγάζει κι από τη γυάλα μέσα μερικά κομμάτια λαγό τσιγαρισμένο και διατηρημένο μέσα στο λάδι. Για γλυκό τηγανίζει στρογγυλές τηγανόφτες μεγάλες όσο ο πάτος του τηγανιού καμωμένες από λεπτό φύλλο ζύμη ανοιγμένο με το ξυλίκι. Στο τέλος του φαγητού θα τις σερβίρει πλημμυρισμένες στο μέλι.

Σε λίγο, καταφτάνουν για να αποσπερίσουν φίλοι, συγγενείς και γειτόνοι. Κάθονται στα χαμηλά σκαμνάκια γύρω - γύρω από το σοφρά, κουρασμένοι από το μόχθο της ημέρας αλλά χαμογελαστοί και έτοιμοι για πειράγματα. Τρώνε, πίνουν κι εύχονται. Συζητούν για τις χαρές, τις λύπες τους και τα προβλήματα της καθημερινότητας. Όσο περνά η ώρα τα πρόσωπα μερεύουν, οι ψυχές γλυκαίνουν. Τα προβλήματα δεν φαίνονται αξεπέραστα. Τα πειράγματα δίνουν και παίρνουν. Τα γέλια και η χαρά γεμίζουν το χώρο γύρω από το σοφρά. Οι σκιές χορεύουν στο ρυθμό που παίζουν οι φλόγες του λύχνου και της παραστιάς με τη μουσική συνοδεία των ξύλων που τρίζουν καθώς γίνονται σιγά σιγά άθος. Η ώρα όμως πέρασε, το Μανωλιό ενύσταξε, ήρθε η ώρα

του ύπνου για όλους.

Καληνύχτα Νικολή, καλό ύπνο Γιώργη, καληνύχτα Σήφη, Γιάννη, Μαρούλι, Ελένη, Γαρεφαλλιά, Πιπίνα, Αφέντρα, Φλουριά. Καληνύχτα... ταυτότερου την ταχυνή έχομε πολλή δουλειά.

Καληνύχτα παππού, γιαγιά.

Καληνύχτα σ' όλους σας

Μακάρι και στην άλλη ζωή να είσαστε όλοι μαζί και να κρατάτε τις συνήθειες σας, γιατί αυτή η ζωή που κάνομε εμείς, θαρρώ πως δεν είναι ζωή και πως από τότε που έλειψαν οι αποσπερίδες ανακαλύφθηκε η ομαδική ψυχοθεραπεία.

Μαντινάδες στα Εγγλέζικα:

Γράφει ο Γιώργος Βούης

Παρασκευή 22 τ' Απρίλη, παραμονή της ονομαστικής μου γιορτής (τρόπος του λέγειν, γιατί συνήθως τον Αη Γιώργη τον υποχρεώνουν να... μετακομίζει" ήρθε η εγγονή μου από το Ηράκλειο Κρήτης όπου σπουδάζει, για να γιορτάσει το Πάσχα μαζί μας. Ήταν η μέρα που ο ταχυδρόμος (όπως συνήθως) μου 'φερε, μαζί με την αλληλογραφία και το περιοδικό "του Ψηλορείτη οι στράτες". Δεν θα 'λεγα πως αυτό το γεγονός ήταν κάτι το ξεχωριστό, αν δεν το ξεχώριζα εγώ ο ίδιος, συγκρίνοντάς το με τα προηγούμενα τεύχη. Όχι πως τα άλλα τεύχη αυτού του περιοδικού δεν με συγκίνησαν, όμως αυτό το τεύχος με τον αριθμό 58 (Μάιος 2005) είναι κάτι το διαφορετικό. Σύμπτωση; Ίσως. Κάθε σελίδα του κι ένα "αναψυκτικό" που με δρόσιζε, άγνωστο γιατί. Ήταν ο ερχομός της εγγονής μου Μαρίας που με έκαμε να τα βλέπω διαφορετικά; Κι εδώ θα πω, ίσως. Κάθε φορά διαβάζω: από τεύχος... σε τεύχος και βλέπω και τη διαφορά. Ολοένα και πιο νόστιμο και γευστικό το περιεχόμενο αυτού του περιοδικού. Όμως στη σελ. 21 διάβασα κάτι και τρόμαξα. Θα σας φανεί παράξενο ίσως και όμως τρόμαξα, όταν βυθίστηκα στη σκέψη και προβληματίστηκα, διαβάζοντας: "Για να κρατήσουμε ζωντανές τις ρίζες μας. Να μεταφέρουμε την Κρήτη στις καρδιές των παιδιών μας. Γιατί, είμαστε περήφανοι για τον τόπο καταγωγής μας. Και για να απομακρύνουμε την πιθανότητα κάποτε οι μαντινάδες να γράφονται στα εγγλέζικα... και πιο κάτω: όλοι μαζί μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν ουσιαστικό πυρήνα αντίστασης, για να μη χαθεί ό,τι μας άφησαν οι γονείς μας".

Αυτά τα λόγια είναι ευαγγέλιο και τα ασπάζομαι, γιατί ο φόβος της αλλοτρίωσης μας απειλεί και πρέπει να γρηγορούμε. Η παγκοσμιοποίηση είναι μια πραγματικότητα και δεν λέω ψέματα. Ακούσατε πως χαιρετιούνται τα σημερινά παιδιά; Το "γεια χαρά" ξεχάστηκε και το μπαί-μπαί κυριαρχεί.

Να γιατί το έργο της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου αξίζει κάθε έπαινο. Παράδειγμα για μίμηση κι από μερικούς Συλλόγους - σφραγίδες που δεν είναι άλλο παρά οι ραθυμούντες, ανάξιοι του τροπαρίου του Νυμφίου.

Μια άλλη άποψη...

Γιώργος Πρατσίνης, Θεσσαλονίκη

Αγαπητοί φίλοι, δυο είναι οι αιτίες που σας γράφω. Πρώτα να σας συγχαρώ για το άψογο και πλούσιο σε ποιότητα, σε περιεχόμενο, σε Κρήτη περιοδικό "του Ψηλορείτη οι στράτες". Παρά τις πολλές διαφημίσεις κρατά τον αναγνώστη, σε αντίθεση με άλλες εφημερίδες και περιοδικά τα οποία καίτοι πολυσέλιδα δεν βρίσκεις τίποτα να διαβάσεις. Συγχαρητήρια λοιπόν και την ευχή μου να συνεχίσετε την προσπάθεια σας στο μέλλον.

Ο άλλος λόγος που σας γράφω είναι μια φράση από το άρθρο "... είναι στάση ζωής" όπου αναφέρεται (σελ 21) "Και για να απομακρύνουμε την πιθανότητα κάποτε οι μαντινάδες να γράφονται στα εγγλέζικα".

Οι Κρητικές μαντινάδες είναι το τελειότερο είδος ποίησης σε παγκόσμια διάσταση, γιατί καταφέρνει και μέσα σε δυο δεκαπεντασύλλαβους ομοιοκατάληκτους στίχους, εκφράζει ένα πλήρες νόημα, μια πλήρη ιστορία, μια τέλεια σκέψη που δεν χρειάζεται καμιά άλλη επεξήγηση. Και φυσικά, όπως είναι ευκολονόητο, είναι εντελώς αδύνατη (ο γράφων το γνωρίζει εκ πείρας) η μετάφραση τους σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα, της Ελληνικής συμπεριλαμβανομένης.

Ο μεγάλος Γκαίτε με την τεράστια μόρφωση και γλωσσομάθεια του μαζί με το αξεπέραστο ποιητικό του τάλαντο προσπάθησε (αν και δεν ήρθε ποτέ στην Ελλάδα) να μεταφράσει Κρητικές μαντινάδες στη γλώσσα του, τα Γερμανικά. Η αποτυχία ήταν οικτρή και γι' αυτό εγκατέλειψε την περαιτέρω προσπάθεια, αντιληφθείς ότι ήταν αδύνατη η ποιητική έκφραση των μαντινάδων στα γερμανικά.

Με βάρσαμο κι αριθμαρή...

Μαντιναδολόγοι για τα δυο νησιά
παπα Μανώλης Λιανουδάκης - Σκούρβουλα Τυμπάκι

Η Κρήτη είν' ένα νησί κι η Ρόδος άλλο ένα
κι οι κάτοικοι των και των δυο ζούνε αδελφωμένα.
Οι Κρητικοί συμπεθεριά κάμανε με τη Ρόδο
που είναι στη Μεσόγειο ξεφουντωμένο ρόδο.
Κρήτη και Ρόδος σμίγουνε με θάλασσα μεγάλη
η ομορφάδα και των δυο στον κόσμο δεν είν' άλλη.
Αλλού πολλοί γεννήθηκαν κι αλλού πάνε και ζούνε
και αγαπούν απέραντα τη γη που κατοικούνε.
Δεν έχει σύνορα η γη μα βάλαν οι άνθρωποι
μα όπου ζούμε κάθα εις είναι δικοί μας τόποι.
Να 'μouνα βρύση με κλειδί να 'ρχεσαι να μ' ανοίγεις
το λυγερό σου το κορμί στην κάψα να δροσίζεις.
Να 'μouν αστέρι τ' ουρανού, ας ήμouν περιστέρι
να πέτουνα να 'ρχόμouνα αφτού στα ξένα μέρη.
Δεν έχει ο κόσμος σύνορα, όπως και η αγάπη
οι άνθρωποι τον μοίρασαν και φτιάξανε τα κράτη.

Τα εγκαίνια της μασέλας
Γιάννης Ξενιδάκης

Απρίλης μήνας ήτανε και είχε ακκινάρες
κι όσο τις εσκεφτόσουνα σε πιάναν λιγομάρες.
Κι έλεγεσ από μέσα σου:
"τα δόντια μου θα σάξω, το παξιμάδι να μασώ

και τη ζωή ν' αλλάξω". Τα μέτρα οπού σου πήρανε
να σάξουν τη μασέλα μάλλον δε θέλαν το καλό,
μα το κακό σου θέλα. Είχες χαρά που έβαλες
καινούργια άσπρα δόντια με σουπά τα εγκίνιασες
μα σου 'πεσαν στα πόδια. Κι έσκυψες και τα μάζευες
σα να 'τανε στραγάλια κι ήσouna την Παρασκευή
στα μαύρα σου τα χάλια. Τα 'βαλες στο μαντήλι σου,
όσα σου είχαν πέσει κι έγινες Τούρκος στη στιγμή,
μα σου 'λειπε το φέσι. Πήγες για τα παράπονα
στον οδοντογιατρό σου "κοίτα το χάλι μου γιατρέ
θα βρεις το διάολό σου. Σου 'πα μασέλες σάξε μου
να τρώγω και να πίνω, κι όχι στη κόλλα τα λεφτά
της σύνταξης να δίνω".

"Η Μαντινάδα στις Κορφές".

Ιωάννης Καλησπεράκης - Μανώλη Μ. Παπυράκη

*Όπου κι αν πας την άνοιξη, τη σέρνεις απ' τη χέρα
και νύχτα να 'ν' όπου σταθείς, θα τηνε κάμεις μέρα.*

*Η αγάπη η αληθινή όσο και να παλιώσει,
το αίμα τση, αν χρειαστεί, ο γεις τ' αλλού θα δώσει.*

Επένδυσε τον χρόνο σου

*Γιάννης Μόσχος - Λόγος Πίστεως και Μαρτυρίας
έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, τεύχος 1 - 2005.*

Φαντάσου ότι υπάρχει μια τράπεζα, η οποία κάθε μέρα καταθέτει στο λογαριασμό σου το ποσό των 86.400 Ευρώ.

Αυτή η περίεργη τράπεζα, την ίδια στιγμή, δεν μεταφέρει τα λεφτά σου από τη μια μέρα στην άλλη: κάθε βράδυ σβήνει από το λογαριασμό αυτά που δεν έχεις ξοδέψει.

Τι θα έκανες; Φαντάζομαι ότι θα έπαιρνες κάθε μέρα τα λεφτά που δεν ξόδεψες. Έτσι;

Λοιπόν, ο καθένας από μας έχει αυτήν την τράπεζα. Το όνομά της είναι ΧΡΟΝΟΣ. Κάθε μέρα αυτή η τράπεζα καταθέτει στον προσωπικό σας λογαριασμό 86.400 δευτερόλεπτα.

Κάθε βράδυ αυτή η τράπεζα σβήνει από το λογαριασμό σου και θεωρεί χαμένη οποιαδήποτε ποσότητα του χρόνου, την οποία δεν έχεις επενδύσει σε κάτι ωφέλιμο.

Αυτή η τράπεζα δεν μεταφέρει λογαριασμούς από τη μια μέρα στην άλλη. Κάθε μέρα σου ανοίγει καινούργιο λογαριασμό. Κάθε βράδυ σβήνει τις καταθέσεις της ημέρας.

Αν δεν χρησιμοποιείς την κατάθεσή σου κατά τη διάρκεια της μέρας, εσύ είσαι αυτός που χάνει. Δεν μπορείς να γυρίσεις πίσω. Δεν υπάρχουν χρωστούμενα για την αυριανή μέρα. Πρέπει να ζεις το σήμερα με τη σημερινή κατάθεση.

Για να καταλάβεις την αξία ενός χρόνου ρώτα κάποιον μαθητή που επανέλαβε κάποια τάξη. Για να καταλάβεις την αξία ενός μήνα ρώτα μία μητέρα που μόλις έχει γεννήσει. Για να καταλάβεις την αξία μιας εβδομάδας, ρώτα τον εκδότη ενός εβδομαδιαίου περιοδικού. Για να καταλάβεις την αξία μιας ώρας ρώτα δυο φίλους που περιμένουν για να συναντηθούν. Για να καταλάβεις την αξία ενός λεπτού, ρώτα έναν ταξιδιώτη που έχασε το τρένο. Για να καταλάβεις την αξία ενός δευτερολέπτου, ρώτα κάποιον που κόντεψε να πάθει ατύχημα. Για να καταλάβεις την αξία ενός δέκατου του

δευτερολέπτου, ρώτα έναν αθλητή που κέρδισε το ασημένιο μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Γι' αυτό, μια καλή συμβουλή: Επένδυσε το χρόνο σου με τέτοιο τρόπο, ώστε να βρεις το καλύτερο στην υγεία, την ευτυχία και την επιτυχία. Το ρολόι συνεχίζει την πορεία του. Χρησιμοποίησε το μέγιστο κάθε ημέρα...

Μπράβο Μηνά...

Γράφει ο Γιώργος Ψαρολογάκης

Ο Μηνάς ναυτικός στο επάγγελμα ταξίδευε χρόνια με τα φορτηγά καράβια. Όταν μπάρκαρε για πρώτη φορά, αμούστακο παιδί, σαν μούτσος νόμιζε πως όλος ο κόσμος ήτανε δικός του. Μα με τα χρόνια κατάλαβε πως αυτή η δουλειά, εκτός από σκληρή και επικίνδυνη είναι και μονότονη κι αν δεν είσαι σφιχτοχέρης δεν κάνεις εύκολα προκοπή, γιατί σε κάθε λιμάνι σε περιμένουνε λογής-λογής πειρασμοί κι είναι πολύ εύκολο, όχι μόνο να μη σου μείνει τίποτα να βάλεις στην άκρη αλλά να χρεωθείς κι από πάνω.

Κουράστηκε με τα χρόνια ο Μηνάς κι είπε να κάτσει μερικούς μήνες στο χωριό να ξεκουραστεί, να ημερέψει ο νους του από φουρτούνες και πέλαγα, να δει αν βρει και καμιά καλή κοπελιά να την παντρευτεί γιατί, τα ρημάδια τα χρόνια περνούνε γρήγορα, να μη απομείνει γεροντοπαλικάρο.

Τη θάλασσα και τα καράβια τα κατάφερε και τα ξεφορτώθηκε ο Μηνάς, μα το άτιμο το πιστό δεν τα κατάφερε να το ξεφορτωθεί όταν ξεμπάρκαρε. Το κουβαλούσε μαζί του σαν τις αμαρτίες του. Πολλές φορές είχε κάνει απόπειρες να το κόψει, μα δεν τα κατάφερνε. Και μια μέρα, θες γιατί τον στριμώξανε οι γιατροί θες γιατί καταλάβαινε κι ο ίδιος πως δεν είχε πια πολλά περιθώρια έβαλε στοίχημα με τον εαυτό του να κόψει το πιστό.

Κατεβαίνει λοιπόν στην πλατέα και λέει στον εαυτό του:

"Μηνά εδά θα δω αν είσαι παλικάρι. Εδά θα δω πόσο βαστούνε τα κότσια σου. Αν τα καταφέρεις να περάσεις ομπρός από τα καφενεία χωρίς να μπεις μέσα ν' αρχίσεις να πίνεις θα σε παραδεχτώ."

Ξεκινά λοιπόν - όπως κατέβηκε από το σπίτι του - από το Μιχαήλ Αρχάγγελο (τον πολιούχο της Βιάννου) με κατεύθυνση προς το γέρο πλάτανο. Στη διαδρομή επρόσχε να μην κοιτάζει ούτε δεξιά ούτε αριστερά, επειδή είναι καμιά δεκαριά ρακάδικα, κίνδυνος - θάνατος για τις αντοχές και αντιστάσεις του Μηνά.

Καλά τα κατάφερνε ο Μηνάς. Μόνο ένα - δυο φορές τον προδώσανε τα ζάλα του και παρά λίγο να μπει μέσα χωρίς να το καταλάβει, μα την τελευταία στιγμή τα κατάφερε κι άντεξε. Φτάνει στο γέρο-πλάτανο από κάτω, στου Ηλία το ρακάδικο. Εκεί πραγματικά έδωσε μάχη με τον εαυτό του γιατί του ερχότανε κάτι μυρωδιές γαργαλιστικές, μα τελικά τα κατάφερε κι άντεξε.

Γυρίζει αποφασιστικά τα ομπρός-πίσω κι αρχίζει να επιστρέφει προς τον Μιχαήλ Αρχάγγελο. Περνά ξανά απ' όξω από τα μαγαζιά, αλλά ο Μηνάς αυτή τη φορά είναι βράχος. Φτάνει θριαμβευτικά στου Χαρίλαου απ' όξω. Σκέφτεται για μια στιγμή να φύγει ν' ανέβει στο σπίτι του μια και κατάφερε να μη κάτσει στο πιστό με ψηλά το κεφάλι σαν πραγματικό παλικάρι που 'ναι. Αποφασίζει όμως να υποβάλει τον εαυτό του και σ' άλλη δοκιμασία επειδή κλονίστηκε μια - δυο φορές. Λέει λοιπόν στον εαυτό του:

"Μηνά καλά τα κατάφερες την πρώτη φορά. Μα θα σε δοκιμάσω μια φορά ακόμη κι άμα αντέξεις θα σε παραδεχτώ".

Γυρίζει λοιπόν πάλι πίσω κι αρχίζει να δοκιμάζει τις αντοχές του για δεύτερη φορά. Φτάνει ξανά στου Ηλία με πιο αποφασιστικό βήμα αυτή τη φορά. Επιστρέφει προς τα πίσω με την ίδια αποφασιστικότητα. Όταν φτάνει πάλι στου Χαρίλαου πετά από τη χαρά του. Λέει λοιπόν στον εαυτό του: "Μπράβο Μηνά. Τελικά είσαι παλικάρι. Πάμε δα να σε κεράσω μια μπύρα, γιατί σου αξίζει".

Αθιβολές

Μιχάλης Χουρδάκης
"Τα διάφορα του Νίσιπτα"

Κόκκαλο ο γιατρός!

Το γιατρό του χωριού ερώτηξε μια μωρομάννα:

- Και δε μου λες κύριε γιατρέ εδά που 'ποκόβγω το κοπέλι από το γάλα, ίντα να του δίνω να τρώει;
- Γάλα του κουτιού, σιμιγδάλι και χυμούς φρούτων.
- Να το 'ποκόψω κοντό κι από τα τσιγαριστά κύριε γιατρέ;
Κόκκαλο επόμεινε ο επιστήμονας.

Νάκλια

Γιώργος Πρατσίνης
Ν' αρμέξω τα πρόβατα...

Ο κουμπάρος από τη Χώρα (Ηράκλειο) έχει αγανακτήσει με τα μεταλλαγμένα τρόφιμα που αγοράζει κι αποφασίζει να πάει στον Ψηλορείτη, στη μάντρα του συντέκνου ντου να πάρει μερικά γουλίδια τυρί που δεν είναι μεταλλαγμένα. Μπαίνει στη μάντρα και χαιρετά το σύντεκνο.

- Γειά σου σύντεκνε.
- Μωρέ καλώς τονε το σύντεκνο. Ποια στράτα σε 'φερε στα ψηλά.
- 'Ηρθα να μου δώσεις μερικά γουλίδια τυρί να μην τρώνε τα κοπέλια μου τα μεταλλαγμένα που φέρνουν τον καρκίνο.
- Να σου δώσω σύντεκνε όσα θες, μα ν' ανημένεις να πάω στο μιτάτο.
- Να φέρεις τα τυριά;
- Όϊ ν' αρμέξω τα πρόβατα.